

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2To/64/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3620010160
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Janík
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3620010160.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Janíka a sudcov JUDr. Petra Tótha a JUDr. Michala Antalu v trestnej veci proti obžalovaným N. I., nar. XX.XX.XXXX v H., trvale bytom mesto C. a M. D., nar. XX.XX.XXXX v U., trvale bytom mesto C., pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 Tr. zák. spolupáchatelstvom podľa § 20 Tr.zák., o odvolaniach prokurátora v neprospech obžalovaného M. D. a obidvoch obžalovaných proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 25.05.2021, sp. zn. 2T/57/2020, na verejnom zasadnutí konanom dňa 23. novembra 2021 takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods.1 písm. d), ods. 2 Tr. por. z r u š u j e s a napadnutý rozsudok u obžalovaného M. D. vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sa obžalovaný M. D. - nar. XX.XX.XXXX v U., trvale bytom I. C. o d s u d z u j e:

Podľa § 212 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 37 písm. m), § 38 ods. 4 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. sa obžalovaný na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

II. Podľa § 319 Tr. por. sa odvolania obžalovaných N. I. a M. D. z a m i e t a j ú, pretože nie sú dôvodné.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Partizánske zo dňa 25.05.2021, sp. zn. 2T/57/2020 bol obžalovaný 1/ N. I. v bodoch 1/ a 2/ uznaný za vinného z pokračovacieho prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 Tr. zák. v znení účinnom do 31.07.2019 v bode 1/ v spolupáchatelstve podľa § 20 Tr. zák. a v bode 2/ samostatným konaním na tom skutkovom základe, že

1/ v presne nezistených dňoch v mesiacoch jún a júl roku 2019 v areáli bývalých ZDA Partizánske v budove s popisným číslom 30, spoločným konaním postupne strhli zo stropu a odcudzili 350m medeného kábla CYKY 5x2,5 mm a 800 m medeného silového kábla CYKY 3x2,5 mm, ktorý postupne odovzdali v zberných surovinách a takto získané prostriedky použili pre svoju potrebu, čím svojím konaním spôsobili spoločnosti Kvartet, a.s. so sídlom Partizánske škodu vo výške 368,10 €,

2/ obžalovaný I. v presne nezistených dňoch v mesiacoch jún a júl 2019 v areáli bývalých ZDA Partizánske v budove s popisným číslom 30 postupne odcudzil 75 kusov hliníkových okenných líšt o dĺžke 180 cm, 70 kusov okenných líšt o dĺžke 90cm a 90 kusov hliníkových okenných líšt o dĺžke 40 cm, ktoré postupne odovzdal v zberných surovinách a utŕžené peniaze použil pre vlastnú potrebu, čím svojím konaním spôsobil spoločnosti Kvartet, a.s. so sídlom Partizánske škodu vo výške 72,51 €.

Za to bol odsúdený podľa § 231 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 42 ods. 1 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák., § 36 písm. l), n), § 37 písm. h), m) Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6

(šesť) mesiacov nepodmienečne, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. okresný súd zároveň zrušil výrok o treste odňatia slobody uloženom obžalovanému N. I. trestným rozkazom Okresného súdu Partizánske č. k. 2T/99/2019-96 z 30.03.2020, doručeným obžalovanému dňa 05.09.2020, právoplatným dňa 15.09.2020, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Obžalovaný 2/ M. D. bol v bode 1/ uznaný za vinného z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 Tr. zák. v znení účinnom do 31.07.2019 v spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zák., na tom skutkovom základe, že 1/ v presne nezistených dňoch v mesiacoch jún a júl roku 2019 v areáli bývalých ZDA Partizánske v budove s popisným číslom 30, spoločným konaním postupne strhli zo stropu a odcudzili 350m medeného kábla CYKY 5x2,5 mm a 800 m medeného silového kábla CYKY 3x2,5 mm, ktorý postupne odovzdali v zberných surovinách a takto získané prostriedky použili pre svoju potrebu, čím svojím konaním spôsobili spoločnosti Kwartet, a.s. so sídlom Partizánske škodu vo výške 368,10 €.

Za to bol odsúdený podľa § 212 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 37 písm. m) Tr. zák. § 38 ods. 4 Tr. zák., § 39 ods. 1 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) mesiace nepodmienečne, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bola obžalovaným N. I., nar. XX.XX.XXXX a M. D., nar. XX.XX.XXXX uložená povinnosť nahradiť poškodenému KVARTET, a.s., so sídlom Partizánske, Nitrianska cesta 503/60, IČO: 35 813 954, spoločne a nerozdielne škodu vo vzťahu k skutku pod bodom 1/ vo výške 368,10 €. Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bola obžalovanému N. I., nar. XX.XX.XXXX uložená povinnosť nahradiť poškodenému KVARTET, a.s., so sídlom Partizánske, Nitrianska cesta 503/60, IČO: 35 813 954, škodu vo vzťahu k skutku pod bodom 2/ vo výške 72,51 €. Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. bola poškodená spoločnosť KVARTET, a.s., so sídlom Partizánske, Nitrianska cesta 503/60, IČO: 35 813 954, so zvyškom nároku na náhradu škody odkázaná na civilný proces.

Citovaný rozsudok nenadobudol právoplatnosť, pretože ho v zákonnej lehote napadli odvolaniami obidvaja obžalovaní do výrokov o im uložených nepodmienečných trestoch odňatia slobody a prokurátor tiež len proti výroku o treste v neprospech obžalovaného 2/ M. D.. V písomnom odôvodnení odvolania prokurátor uviedol, že Okresný súd Partizánske na základe správne zisteného a preukázaného skutkového stavu, pri ukladaní trestu nesprávne aplikoval u obžalovaného M. D. ustanovenie § 39 ods. 1 Tr. zák. a nedôvodne uložil tomuto obžalovanému trest odňatia slobody pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Pri ukladaní trestu okresný súd správne zistil u obžalovaného neexistenciu žiadnych poľahčujúcich okolností a priťažujúcu okolnosť uvedenú v § 37 písm. m) Tr. zák. Uviedol, že obžalovaný sa k trestnému činu kladenému mu za vinu nepriznal, naopak na hlavnom pojednávaní poprel spáchanie stíhaného skutku, pričom svoje konanie zľahčoval tvrdením, že on iba odniesol pre spoluobžalovaného I. asi dvakrát odcudzené káble do zberných surovín, čo možno hodnotiť ako jeho snahu o vyvinenie sa bagatelizovaním vlastného protiprávneho konania. Menovaný obžalovaný si mal byť vedomý, že protiprávneho konania sa dopúšťa v skúšobnej dobe podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody, pričom vykonaným dokazovaním bolo zistené, že okrem stíhaného skutku sa dopustil aj ďalšieho protiprávneho konania, aj keď „iba“ vo forme priestupkov a to aj vrátane priestupku proti majetku a priestupku proti občianskemu spolunažívaniu. Podľa názoru prokurátora je evidentné, že obžalovaný D. má laxný vzťah k dodržiavaniu právnych predpisov a nemôže byť dôvodom použitia zmierňujúceho ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. a ospravedlnením jeho protiprávneho konania skutočnosť, že sa pohyboval v komunite ľudí bez domova a bol znevýhodnený utrpeným zranením pri hľadaní si práce ako zdroja svojej obživy. Prokurátor vyslovil nesúhlas s argumentáciou súdu prvého stupňa, že vzhľadom na okolnosti prípadu, pomery páchatel'a a možnosť jeho nápravy by bolo použitie trestnej sadzby ustanovenej zákonom pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj nepodmienečný trest uložený výrazne pod dolnú hranicu základnej zákonom ustanovenej trestnej sadzby, nakoľko je evidentné, že obžalovaný D. sa opakovane dopúšťa úmyselnej trestnej činnosti a iného protiprávneho konania, k stíhanému skutku sa nepriznal, teda nevyjadril pozitívnu zmenu svojho postoja k následkom svojej trestnej činnosti a dôvody, pre ktoré súd znížil trest pod dolnú hranicu základnej trestnej sadzby nemôžu zabezpečiť nápravu páchatel'a v smere individuálnej prevencie a neplní ani účel generálnej prevencie vo vzťahu k potenciálnym páchatel'om trestných činov. Záverom navrhol, aby Krajský súd v Trenčíne v zmysle § 321 ods. 1 písm. d), e) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok Okresného súdu Partizánske čo do výroku o treste a aby v zmysle § 322 ods. 3 Tr. por., na podklade správne zisteného skutkového stavu veci, uložil obžalovanému M. D. podľa § 212 ods. 1 Tr. zák. s poukazom na § 37 písm. m), § 38 ods. 4 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere minimálne 8 (osem) mesiacov, bez zmeny ostatných výrokov napadnutého rozsudku.

Citovaný rozsudok v zákonnej lehote napadol odvolaním proti výroku o treste aj obžalovaný 1/ N. I. prostredníctvom svojho obhajcu. Poukázal na skutočnosť, že na hlavnom pojednávaní sa priznal k spáchaniu obidvoch skutkov, urobil vyhlásenie o vine a skutky oľutoval. Súd po jeho vyhlásení postupom podľa § 257 ods. 7 Tr. por. uznesením prijal vyhlásenie o vine a vykonal hlavné pojednávanie vo vzťahu k jeho osobe len v časti o ukladanom treste. Tiež uznal aj uplatnené nároky na náhradu škody. V ďalšom na hlavnom pojednávaní ku skutku a jeho priebehu nevypovedal, vyjadril sa len k osobnému stavu. Uviedol, že má družku S. G., žije u sestry jeho matky v obci v okrese Nitra, má zabezpečenú prácu skladníka v závode Jaguar, no zmluvu ešte podpísanú nemá, nastúpiť by mal v najbližšej dobe. Súd pri ukladaní súhrnného nepodmienečného trestu špecifikovaného vyššie zohľadnil predchádzajúcu trestnú minulosť prevažne majetkového charakteru, ako i skutočnosť, že obžalovanému už boli ukladané i tresty odňatia slobody nepodmienečne. Obžalovaný ďalej uviedol, že trest bol uložený v rozpore s ustanoveniami § 34 Tr. zák. o zásadách ukladania trestov. Uložený nepodmienečný trest, s poukázaním na predchádzajúcu trestnú minulosť obžalovaného a viacero uložených a vykonaných nepodmienečných trestov, nebude mať na obžalovaného prevýchovný účinok. Práve vykonané nepodmienečné tresty odňatia slobody poukazujú na vhodnosť iných druhov trestov, ktoré mali byť v tomto prípade použité a ktoré mohli pri ich vhodnej kombinácii skôr dosiahnuť ochranu spoločnosti, prevýchovu obžalovaného a vyjadriť morálne odsúdenie obžalovaného spoločnosťou. Je toho názoru, že bolo treba uložiť vhodnejší typ trestu, ktorý by naplnil účinky tak individuálnej ako aj generálnej prevencie pred páchaním trestnej činnosti. Navyše pri uložení iného ako nepodmienečného trestu a pri uložení povinnosti náhrady škody v skúšobnej dobe, by prišlo ku skoršiemu odstráneniu vzniknutej škody poškodenej spoločnosti a teda negatívneho dôsledku konania obžalovaného. Poukázal tiež na vhodnosť postupu, pri ktorom by prvostupňový súd upustil od ukladania súhrnného trestu. Vznikla špecifická situácia, keď síce boli splnené podmienky predpokladané zákonom pre uloženie súhrnného trestu a síce, že stíhaný skutok spáchal skôr, ako mu bol vo veci Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2T/99/2019 doručený trestný rozkaz č. k. 2T/99/2019-96 z 30. marca 2020, právoplatný dňa 15. septembra 2020 (doručeným 5. septembra 2020), ktorým mu bol uložený štvormesačný nepodmienečný trest, avšak v čase, keď trest, uložený v inom konaní neskôr, ktorý bol napadnutým rozsudkom zrušený, bol v čase jeho zrušenia už právoplatný a vykonaný. Podotkol, že prvostupňovému súdu muselo byť v čase ukladania trestu v tomto konaní zrejme (lustrácie ZVJS z čl. 120 a 148), že obžalovaný tento skôr uložený trest, podľa lustrácie ZVJS zo dňa 26. októbra 2020, už vykonáva a že ho vykoná dňom 24. februára 2021. Špecifickosť situácie je v tom, že obžalovaný bol po vykonaní skoršie uloženého trestu prepustený z výkonu trestu a napadnutým rozsudkom zo dňa 25. mája 2021, mu prvostupňový súd "prilepil" ďalšie dva mesiace nepodmienečne v situácii, keď bol už tri mesiace na slobode. Podľa obhajoby teda existovala vhodná situácia na uloženie ďalšieho trestu a síce trestu alternatívneho, prípadne trestu s podmieneným odkladom jeho výkonu, kde by súčasne bol vhodnejším spôsobom dosiahnutý účel trestu predpokladaný zákonom, bola by v skúšobnej dobe odstránená vzniknutejšia škoda a obžalovaný by sa mohol zamestnať, založiť si s priateľkou rodinu a resocializovať sa. Záverom navrhol Krajskému súdu v Trenčíne, ako odvolaciemu súdu, aby podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku o treste a z dôvodov podľa § 321 ods. 1 písm. d), e) Tr. por. zrušil ako nezákonný rozsudok Okresného súdu Partizánske zo dňa 25. mája 2021 sp. zn. 2T/57/2020-196 a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám vo veci rozhodol tak, že mu uloží podmienený trest odňatia s probačným dohľadom pri súčasnom uložení primeraných povinností a obmedzení a povinnosťou odstrániť škodu v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, eventuálne niektorý z alternatívnych trestov, predpokladaných Trestným zákonom.

Citovaný rozsudok v zákonnej lehote napadol odvolaním proti výroku o treste aj obžalovaný 2/ M. D., pričom svoje odvolanie bližšie neodôvodnil.

Krajskému súdu v Trenčíne bola dňa 28.10.2021 doručená žiadosť obžalovaného M. D., v ktorej žiadal o prehodnotenie obvinenia v danej veci, nakoľko toho času bol práceneschopný a obžalovanému N. I. požičal občiansky preukaz, na ktorý potom tento obžalovaný odovzdal do zberných surovín ukradnuté káble. Zároveň požiadal o pojednávanie bez jeho prítomnosti, nakoľko si našiel prácu, pričom predložil aj fotokópiu dohody o pracovnej činnosti.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní, konanom za splnenia zákonných podmienok v neprítomnosti obžalovaného 2/ M. D. a zástupcu poškodenej, prokurátor krajskej prokuratúry uviedol, že sa v plnom rozsahu pridržiava písomných dôvodov odvolania prokurátora okresnej prokuratúry, navrhol tomuto vyhovieť a po zrušení výroku o treste u obžalovaného 2/ M. D. rozhodnúť spôsobom ako ho navrhoval okresný prokurátor v odvolaní. K odvolaniam obžalovaných uviedol, že tieto navrhuje ako nedôvodné zamietnuť.

Obhajca obžalovaného 1/ N. I. uviedol, že sa pridrižiava odvolania obžalovaného a navrhol krajskému súdu rozhodnúť spôsobom uvedeným v písomnom odôvodnení odvolania. Obžalovaný 1/ N. I. uviedol, že sa v celom rozsahu pridrižiava konečného návrhu svojho obhajcu.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Tr. por. alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, nezistiac dôvody pre zamietnutie odvolaní prokurátora a obžalovaných 1/ N. I. a 2/ M. D. podľa § 316 ods. 1 Tr. por. a ani dôvody pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúmal podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť prokurátorom a obžalovanými napadnutých výrokov rozsudku o treste odňatia slobody a o spôsobe jeho výkonu a správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Nezistil pritom chyby, ktoré neboli odvolaniami vytýkané a ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por..

Pokiaľ ide o výrok o vine u obžalovaného 1/ N. I., ktorým okresný súd vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu a právnej kvalifikácie konania obžalovaného, uznal obžalovaného vinným z pokračovacieho prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 Tr. zák. v znení účinnom do 31.07.2019 v bode 1/ v spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zák. a v bode 2/ samostatným konaním, tento nebol a ani nemohol byť napadnutý odvolaním a preto jeho správnosť odvolací súd nemohol preskúmať, nakoľko podľa § 257 ods. 7 Tr. por. súdom prijaté vyhlásenie obžalovaného 1/ N. I. o vine je neodvolateľné, a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním.

Pokiaľ ide o výrok o vine u obžalovaného 2/ M. D., ktorým okresný súd vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu a právnej kvalifikácie konania obžalovaného, uznal obžalovaného vinným z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 Tr. zák. v znení účinnom do 31.07.2019 v spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zák., tento nebol napadnutý odvolaním a preto jeho správnosť odvolací súd nemohol preskúmať.

Krajský súd preskúmal z podnetu podaných odvolaní len výroky o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu u oboch obžalovaných, pričom dospel k záveru, že odvolanie prokurátora podané v neprospech obžalovaného 2/ M. D. je dôvodné a súčasne zistil, že odvolania obžalovaných sú nedôvodné.

K odvolacím námietkam obžalovaného 1/ N. I. krajský súd uvádza, že postup okresného súdu pri ukladaní trestu obžalovanému, pri určení druhu a výmery trestu ako aj spôsobu jeho výkonu bol súlade so zákonom.

Obžalovaný 1/ N. I. bol uznaný za vinného z pokračovacieho prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 Tr. zák. v znení účinnom do 31.07.2019 v bode 1/ v spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zák. a v bode 2/ samostatným konaním, za ktorý zákon ustanovuje trestnú sadzbu trestu odňatia slobody až na dva roky. Súčasne však bol napadnutým rozsudkom zrušený výrok o treste odňatia slobody uloženom obžalovanému trestným rozkazom Okresného súdu Partizánske č. k. 2T/99/2019-96 z 30.03.2020, ktorým bol obžalovaný uznaný za vinného z trestného činu podielníctva podľa § 231 ods. 1 Tr. zák. v znení účinnom do 31.12.2020, za ktorý zákon ustanovuje trestnú sadzbu trestu odňatia slobody až na tri roky. S poukazom na § 42 ods. 1 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák. okresný súd pri ukladaní trestu odňatia slobody správne vychádzal z trestnej sadzby ustanovenej pre trestný čin najprísnejšie trestný, teda v tomto prípade z trestnej sadzby ustanovenej pre trestný čin podielníctva.

Súhrnný trest odňatia slobody uložený obžalovanému 1/ N. I. podľa § 231 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 42 ods. 1 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák., § 36 písm. l), n), § 37 písm. h), m) Tr. zák. § 38 ods. 2 Tr. zák., pri dolnej hranici trestu ustanoveného zákonom podľa § 231 ods. 1 Tr. zák. vo výmere 6 (šesť) mesiacov nepodmienečne, na výkon ktorého bol obžalovaný podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, zodpovedá všetkým zákonným hľadiskám stanoveným pre jeho ukladenie v zmysle § 34 ods. 1, 3 a 4 Tr. zák. a zohľadňuje všetky zistené okolnosti prípadu, konkrétny stupeň závažnosti spáchaných zbiehajúcich sa trestných činov, ako aj pomery obžalovaného a možnosti jeho nápravy z hľadiska účelu trestu, jeho individuálnej i generálnej prevencie, pričom uložený trest odňatia slobody v takto stanovenej výmere je zároveň dostatočným vyjadrením morálneho odsúdenia obžalovaného spoločnosťou.

Odvolací súd zaoberajúc sa argumentáciou obžalovaného uvádzanou v odvolaní vo vzťahu k uloženému súhrnnému nepodmienečnému trestu odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov považuje za

potrebné uviesť, že v prejednávacom prípade je za najprísnejší trestný čin - prečin podielníctva podľa § 231 ods. 1 Tr. zák. v znení účinnom do 31.12.2020 stanovená trestná sadzba až na 3 (tri) roky. Pokiaľ ide o výmeru trestu odňatia slobody, senát odvolacieho súdu sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa. V posudzovanej veci sa okresný súd dôsledne zaoberal skutočnosťami majúcimi vplyv na potrestanie obžalovaného 1/ N. I., vzal do úvahy najmä to, že obžalovaný napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom, čo potvrdil vyhlásením o vine pred súdom prvého stupňa. U obžalovaného preto bola správne zistená a priznaná poľahčujúca okolnosť v zmysle § 36 písm. n) Tr. zákona, pričom správne okresný súd obžalovanému priznal aj poľahčujúcu okolnosť v zmysle § 36 písm. l) Tr. zák..

V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. n/ Tr. zák. spočívajúca v napomáhaní pri objasňovaní svojej trestnej činnosti vyžaduje, aby páchatel pomáhal tým orgánom, ktoré sú určené na objasňovanie trestnej činnosti, teda nielen orgánom činným v trestnom konaní (§ 10 ods. 1 Tr. por.), ale aj súdu (§ 10 ods. 2 Tr. por.). Aplikáciu poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n/ Tr. zák., t.j. že páchatel napomáhal príslušným orgánom pri objasňovaní trestnej činnosti možno preto priznať aj v prípade, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní urobí vyhlásenie o priznaní viny (§ 257 Tr. por.).

Najmä od 1. januára 2006, kedy nadobudli účinnosť nové trestnoprávne normy, došlo aj k zmene v posudzovaní obsahu jednotlivých poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. Za situácie, kedy došlo k významnému posilneniu kontradiktórnosti konania pred súdom, keď prakticky ťažisko dokazovania prešlo na konanie pred súdom, má postoj obžalovaného k tomuto dokazovaniu dôležitý význam. Podľa § 257 ods. 7 Tr. por., ak súd rozhodol, že vyhlásenie obžalovaného prijíma, zároveň vyhlási, že dokazovanie v rozsahu v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku sa nevykoná. Obžalovaný takýmto postupom umožní "prevziať" výsledky dokazovania z prípravného konania bez toho, aby tieto boli konfrontované s výsledkami dokazovania na hlavnom pojednávaní. Primárne tým uľahčuje najmä činnosť prokurátora v trestnom stíhaní, konkrétne v štádiu konania pred súdom tým, že prokurátor už nemusí pred súdom navrhovať a vykonávať žiadne dôkazy za účelom preukázania pravdivosti svojich skutkových tvrdení v obžalobe, z ktorého dôvodu prokurátor na hlavnom pojednávaní už nemusí v tejto časti niesť pred súdom svoje dôkazné bremeno. V súlade s týmto názorom sú aj právne názory vyslovené v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.10.2016, sp. zn. 4Tdo 63/2016, na obsah odôvodnenia ktorého uznesenia krajský súd týmto poukazuje. Obžalovaný 1/ N. I. tým, že pred súdom urobil vyhlásenie o vine, tak podstatne uľahčil dokazovanie jeho trestnej činnosti, preto podľa názoru odvolacieho súdu takýto postoj obžalovaného bolo potrebné pri ukladaní trestu tiež zohľadniť.

Okresný súd tiež správne vzhliadol u tohto obžalovaného dve priťažujúce okolnosti podľa § 37 písm. h), m) Tr. zák., pretože spáchal viac trestných činov a bol už za úmyselnú trestnú činnosť (aj majetkovú) odsúdený.

Krajský súd tiež uvádza, že v zmysle § 42 ods. 2 Tr. por. pri ukladaní súhrnného trestu súd nemôže ukladať trest miernejší ako skôr uložený, preto nebolo možné uložiť trest odňatia slobody s podmienočným odkladom jeho výkonu tak, ako to navrhoval obžalovaný.

Okresný súd vzhľadom na okolnosti dôvodne a vecne správne uvedené v odôvodnení napadnutého rozsudku, vyvodil preto správny záver, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu obžalovaného ako páchatela postačuje aj trest odňatia slobody uložený pri dolnej hranici stanovenej a v súlade so zákonom ustanovenej trestnej sadzby, s prihliadnutím aj na jeho trestnú a priestupkovú minulosť. Súhrnný trest odňatia slobody v rozsahu uloženom obžalovanému okresným súdom vo výmere 6 mesiacov ako trest nepodmienečný, zodpovedá totiž zákonným požiadavkám proporcionality trestu - jeho primeranosti a spravodlivosti, dostatočne odradzuje ostatných potenciálnych páchatelov od páchania trestných činov a u ostatných členov spoločnosti posilňuje pocit právnej istoty a spravodlivosti, preto môže v dostatočnej miere plniť funkcie generálnej a individuálnej prevencie trestu.

Vecne správny a v súlade s ustanovením § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. je aj výrok o zaradení obžalovaného 1/ N. I. na výkon uloženého trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Odvolací súd teda nezistil žiadne zákonné dôvody na zmenu napadnutého rozsudku v prospech obžalovaného 1/ N. I. vo vzťahu k výrokom o treste odňatia slobody a o spôsobe jeho výkonu, preto odvolacie námietky obžalovaného nepovažoval za dôvodné a neakceptoval ich.

K odvolaniami napadnutému výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu u obžalovaného 2/ M. D. odvolací súd uvádza nasledovné.

Prvostupňový súd sa síce zaoberal všetkými skutočnosťami dôležitými pre určenie druhu a výmery trestu, avšak tieto podľa krajského súdu nedostatočne zhodnotil, čo malo v konečnom dôsledku vplyv na nesprávne aplikovanie ustanovenia § 39 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu a teda v konečnom dôsledku na nesprávne uloženie trestu. Okresný súd správne vzhliadol priťažujúcu okolnosť v zmysle § 37 písm. m) Tr. zák.. Pomer priťažujúcich a pofahčujúcich okolností bol u obžalovaného v pomere 1:0 v prospech priťažujúcich.

Pri postupe pri ukladaní druhu a výmery trestu obžalovanému 2/ M. D. okresný súd správne vychádzal z trestnej sadzby ustanovenej v § 212 ods. 1 Tr. zák. (až 2 roky) avšak upravenej s použitím § 37 písm. m) Tr. zák., § 38 ods. 4 Tr. zák., s prevažujúcim pomerom priťažujúcich okolností a teda pri ukladaní trestu obžalovanému 2/ vychádzal z upravenej sadzby 8 mesiacov až 2 roky.

Podľa názoru krajského súdu okresný súd pri určovaní konečnej výmery trestu odňatia slobody dostatočne neprihliadol na spôsob spáchania trestného činu a okolnosti prípadu, resp. nesprávne tieto okolnosti vyhodnotil a v rozpore s ustanovením § 39 ods. 1 Tr. zák. pristúpil k zníženiu trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu.

Krajský súd poukazuje na to, že v prípade inštitútu mimoriadneho zníženia trestu v záujme spravodlivosti a odstránenia neprimeranej tvrdosti zákona v zmysle § 39 Tr. zák., možno označené zákonné ustanovenie aplikovať len vo výnimočných prípadoch, nemôže však slúžiť na paušálne odstraňovanie tvrdosti zákona v trestnom práve bez opodstatnených dôvodov a nemôže slúžiť ani na mechanické znižovanie trestov pod dolnú hranicu trestnej sadzby vymedzenú zákonom.

Okresný súd, vzhľadom na okolnosti uvedené v odôvodnení napadnutého rozsudku, vyvodil nesprávny záver, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu obžalovaného ako páchatela postačuje trest odňatia slobody uložený pod dolnú hranicu stanovenej a v súlade so zákonom ustanovenej trestnej sadzby, s prihliadnutím aj na jeho trestnú a priestupkovú minulosť. Trest odňatia slobody v rozsahu uloženom obžalovanému okresným súdom nezodpovedá totiž zákonným požiadavkám proporcionality trestu - jeho primeranosti a spravodlivosti a dostatočne neodradzuje ostatných potenciálnych páchatelov od páchania trestných činov, preto nemôže v dostatočnej miere plniť funkcie generálnej a individuálnej prevencie trestu.

Okresným súdom uvádzané okolnosti, na základe ktorých pristúpil k mimoriadnemu zníženiu trestu pod zákonom ustanovenú dolnú hranicu (najmä že ide o osobu zdržiavajúcu sa s komunitou ľudí bez prístrešia, vyporiadavajúcou sa s úrazom, taktiež že ide o objektívne znevýhodnenú osobu v hľadaní si práce, s o to menšími možnosťami vymaniť sa z prostredia, kde trestná činnosť tohto druhu je v podstate jedným zo spôsobov obživy - či skôr prežívania v danom status quo...) nenapĺňajú v dostatočnej miere požiadavky, ktoré sú vyžadované pre uplatnenie inštitútu mimoriadneho zníženia trestu.

Preto sa krajský súd stotožnil s názorom prokurátora, že najmä s poukazom na okolnosti a spôsob spáchania trestného činu (najmä postoj obžalovaného k trestnej činnosti, nepriznanie sa obžalovaného, spáchanie trestného činu v skúšobnej dobe podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Partizánske zo dňa 28.12.2018, sp. zn. 2T/81/18...) je trest odňatia slobody uložený súdom prvého stupňa neprimerane mierny a pre naplnenie účelu trestu v zmysle § 34 ods.1 Tr. zák. z pohľadu individuálnej a generálnej prevencie je nutné na obžalovaného vplývať trestom odňatia slobody v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby pri zohľadnení pomeru priťažujúcich okolností bez aplikácie inštitútu mimoriadneho zníženia podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. Z uvedených dôvodov potom krajský súd z podnetu odvolania prokurátora zrušil v napadnutom rozsudku podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Tr. por. celý výrok o uloženom treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu u obžalovaného 2/ M. D. a podľa § 322 ods. 3 Tr. por., § 212 ods. 1, § 37 písm. m), § 38 ods. 4 Tr. zák. tomuto obžalovanému pri nezmenenom výroku o vine uložil trest odňatia slobody na dolnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby vo výmere 8 (osem) mesiacov nepodmienečne, pretože len tak zodpovedá zákonným požiadavkám proporcionality trestu a môže v dostatočnej miere plniť funkcie generálnej a individuálnej prevencie trestu. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. odvolací súd obžalovaného M. D. na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Krajský súd dodáva, že so zreteľom na vyššie uvedené skutočnosti je už zrejmé, že odvolanie obžalovaného M. D. zároveň ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Pre úplnosť krajský súd dodáva, že vecne správne a v súlade s ustanovením § 287 ods. 1, § 288 ods. 2 Tr. por. sú všetky výroky o povinnosti obžalovaných nahradiť poškodenej strane škodu a tiež výrok o odkázaní poškodeného so zvyškom nároku na náhradu škody na civilný proces, pričom tieto ani neboli odvolaním vytýkané.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (3:0).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.